

Fra: Espen Bentsen Sørås[Espen.Soras@halden.kommune.no]

Sendt: 9. nov 2021 14:04:12

Til: Skram, Jorunn; Postmottak SFOV

Tittel: Behandling og mekling på innsigelser til arealformål - Kommuneplan for Halden 2021-2033

Viser til telefonsamtale og Innsigelser til kommuneplanen for Halden kommune 2021 – 2033.

Halden kommune har tatt kontakt med Kystverket og Firskeridirektoratet og avtalt møter ang fjerning av innsigelser. Første møte skal holdes mandag 15. november. Vi håper at vi greier å komme til enighet, evt legge løp for videre dialog for løsninger. Statsforvalteren ber om å få bli med på dette møtet. Ber om å få opplyst om hvem som skal delta, slik at vi kan kalle inn vedkommende. Møtet er 15. november kl 9-11 på teams.

Når det gjelder innsigelse på ivaretagelse av samfunnssikkerheten viser ti til Notatet som ligger vedlagt som forklarer vår håndtering av problemstillingen. Vi ber med bakgrunn i dette om at det koordineres et møte med Statsforvalteren og oss der vi kan diskutere og se på løsninger rundt denne innsigelsen snarest mulig.

Innsigelsen som gjelder generelle byggeforbud i 100-metersbeltet ber vi også om at det blir tatt initiativ ovenfor rette saksbehandler/avdeling for å få dialog på løsninger. Ber også om dette kan skje raskt.

Innsigelse på arealformålene fra Statsforvalteren og Viken fylkeskommune vil det bli bedt om mekling på. Innsigelsen går på 96 da boligareal der 46 daa er innenfor tettstedsgrensen fra Regional plan. 50 daa ved Sponvika tettsted som er et lokalsenter, og 54 daa næringsareal i forbindelse med Norske Skog sitt anlegg. All den tid kommunen har tatt ut 460 daa utbyggingsarealer innenfor tettstedsgrensen, som samlet sett gir en reduksjon på 293 daa utbyggingsareal sammenlignet med kommuneplanen for 2011, ser vi at vi ønsker at det gjennomføres en mekling på utbyggingsarealer som har en innsigelse. Det er tatt kontakt med statsforvalteren for å få i stand mekling på dette.

Håper dere er behjelpelig med å få arrangert møter og ser fram til samarbeid med disse forhold som er viktige for Halden å få løst.

Mvh

Espen Sørås

Spesialrådgiver

Halden kommune

93243241

Espen.Soras@halden.kommune.no

HALDEN
KOMMUNE

Notat

Leseveiledning til risiko- og sårbarhetsvurderinger i kommuneplanens arealdel for Halden 2021-2050

Versjon 21.09.2021

Innhold

Innledning.....	3
Beskrivelse av planområdet	4
Identifisere mulige uønskede hendelser	6
Vurdere risiko og sårbarhet.....	8
Identifisere tiltak for å redusere risiko og sårbarhet.....	9
Dokumentere analysen og hvordan den påvirker planforslaget	10

Innledning

I rullering av kommuneplanens arealdel for Halden fram til planforslag 2021-2050, har risiko og sårbarhet (ROS) vært en integrert del av planarbeidet gjennom hele prosessen. Risiko og sårbarhetsforhold har vært vurdert gjennomgående og hatt avgjørende betydning for valg av utredninger, kunnskapsgrunnlag, arealformål, bestemmelser, retningslinjer og hensynssoner. ROS-arbeidet er derfor beskrevet som del av flere ulike dokumenter, og er ikke samlet i en egen ROS-analyse.

Forslag til kommuneplanens arealdel for Halden 2021-2050 ble vedtatt sendt til høring og offentlig ettersyn 25. mars 2021. Statsforvalteren i Oslo og Viken ga i «statlig samordnet høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel 2021-2033» innsigelse til kommuneplanforslaget:

Innsigelse til planforslaget for mangelfull ivaretagelse av samfunnssikkerhet. Lovens vilkår om risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til § 4-3 i plan og bygningsloven er ikke oppfylt.

I brevet «Halden – innsigelse og faglige merknader til høring av kommuneplanens arealdel 2021-2033» datert 12.4.21, er innsigelsen videre utdypet:

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal kommunen som planmyndigheten påse at en risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta en slik analyse. Konsekvensutredningen inneholder fire sider omtalt som ROS-analyse. Etter vår vurdering er ikke dette en fullverdig analyse av risiko- og sårbarhetsforhold for de nye utbyggingsområdene. Kommunen må lage en ROS for planområdene som viser om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Vi oppfordrer kommunen til å bruke veilederen «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» (DSB, 2017) som støtte i arbeidet.

Lovens vilkår om risiko- og sårbarhetsanalyse iht. § 4-3 i plan og bygningsloven er ikke oppfylt. Vi fremmer på grunnlag av dette innsigelse, og kommunen bes om å utarbeide en ROS-analyse. Vi oppfordrer til bruk av overnevnte veileder som metode og støtte i arbeidet.

Kommunens vurderinger er at ROS-analyser er utarbeidet som del av planen. Risiko- og sårbarhetsvurderinger er ikke samlet i ett dokument, men har både vært forutsetning og kunnskapsgrunnlag, utredet for hvert enkelt nye utbyggingsareal, del av beslutningsgrunnlaget, og har formet de foreslåtte tiltakene. Kommunens erfaring med å integrere ROS så tett inn i det helhetlige planarbeidet er at det har fungert godt, og at ROS-vurderingene i stor grad har påvirket valgene som er tatt.

Vi ser imidlertid at den integrerte formen som ble valgt har ført til at ROS-arbeidet framstår som lite synlig i plandokumentene. Arbeidsmåter og sammenhenger har ikke blitt godt nok beskrevet. Vi har derfor utformet dette notatet som en leseveiledning til hvor ulike delene av ROS-arbeidet er gjort og beskrevet.

Notatet er bygd opp rundt trinnene i ROS-analysen, slik de er beskrevet i figur 4 i «DSB veileder, Samfunnssikkerhet i kommuneplanens arealplanlegging. Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen».

Beskrivelse av planområdet

Planområde for kommuneplanens arealdel er i prinsippet hele kommunens areal. Fokus for risiko- og sårbarhetsanalysen av kommuneplanens arealdel er i hovedsak avgrenset til de foreslåtte nye utbyggingsområdene i tråd med plan- og bygningslovens (pbl) § 4.3:

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.

For helhetlige og overordnede ROS-vurderinger for hele kommunen viser vi til [Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Halden kommune](#). Arbeidet med å oppdatere denne er startet opp i 2021 på bakgrunn av føringer i vedtatt [planstrategi 2020-2024](#). I tråd med ROS-veileder er utredningene av ROS for kommuneplanens arealdel gjort på overordnet nivå. Vi forutsetter at det blir gjort mer detaljerte vurderinger på reguleringsplannivå, og i byggesaker der bl a TEK 17 ivaretas.

Kunnskapsgrunnlaget som legges til grunn i planarbeidet, deriblant ROS-analyser, er beskrevet flere steder. Noen av de viktigste dokumentene er:

- Overordnede føringer, lovverk ol er beskrevet i kapittel 2 i [vedtatt planprogram for kommuneplanens arealdel](#).
- Metode for konsekvensvurderinger og risiko- og sårbarhetsvurderinger er beskrevet i Kapittel 1 i [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#).
- Vurderinger og tiltak angående naturfare er beskrevet i notatet [Hensynssoner i kommuneplanens arealdel. Underlag til høringsdokument FO 25.03.2021](#)

I oppstarten av arbeidet vurderte kommunen kunnskapsstatus. På bakgrunn av en gjennomgang av tidligere hendelser i Halden, samt Klimaprofil Østfold og annen ny kunnskap om klimaendringer, så vi behovet for en oppdatering og gjennomgang av kunnskapen spesielt om ras, skred og flom. Det ble bestilt en utredning av risiko og sårbarhet for deler av de tettest bebygde områdene, se dokumentet [Sikkerhet og risiko langs bekkedrag i Halden](#). Det ble i tillegg satt i gang et eget prosjekt med søk etter eldre grunnundersøkelser i kommunens papirarkiver, for å få bedre oversikt over tilgjengelig kunnskap om grunnforhold. Alle grunnundersøkelser er digitalisert og har blitt lagt inn i [NADAG-nasjonal database for grunnundersøkelser](#). Kunnskapen hentet inn disse to prosjektene ble tilgjengelig i løpet av planarbeidet, og har blitt brukt som underlag for vurderinger og tiltak.

Det har vært viktig for kommunen å bruke mest og best mulig tilgjengelig kunnskap i planarbeidet. Kunnskap er samlet inn fra flere hold for å få et mest mulig helhetlig bilde av situasjonen. Tilgjengelige og oppdaterte kartdata og rapporter er lagt til grunn både for administrative vurderinger og anbefalinger på alle beslutningstrinn i arbeidet. Fra kriterier for overordnet vurdering av alle arealinnspill, beskrevet i dokumentet [Vurdering av innspill jf arealføringer i kommuneplanens samfunnsdel](#), til kilder omtalt i metoden for mer detaljerte konsekvensutredningene i [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#).

Også fagekspertise og lokal kunnskap i kommuneorganisasjonen og befolkningen har vært nyttig. Det var blant annet startpunkt for noen av forslagene om tilbakeføring av utbyggingsområder i eldre plan, som har vist seg å ha mer krevende grunnforhold enn tidligere kjent. Det har vært jevnlig dialog mellom gruppen som har utarbeidet planforslaget og kommunens VA-avdeling, park, veg og havn, beredskap.

Når det gjelder hvert enkelt foreslåtte utbyggingsområde, er forhold for hvert areal beskrevet i vurdering av enkeltområder i [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#), [KU – ikke medtatte enkeltområder – 15.03.2021, rev. 26.03.2021, Delrapport masseuttak og deponier 16.03.2021](#), og i [Delrapport Sponvika 20022019](#). Mer generelle beskrivelser av kommunen som helhet finnes i [Planbeskrivelse for kommuneplanens arealdel 2021-2050 etter formannskapets vedtak](#).

Identifisere mulige uønskede hendelser

Mulige uønskede hendelser er identifisert og beskrevet i flere faser i kommuneplanarbeidet.

I oppstarten av planarbeidet ble ras og skred identifisert som potensielle uønskede hendelser. Årsaken er dels en gjennomgang som er gjort av tidligere hendelser i Halden som viser flere tilfeller av jordskred. På bakgrunn av Klimaprofil Østfold og en rekke andre kilder som viser økende behov for klimatilpasning, var det også relevant å se nærmere på risikoen for flom og kvikkleireskred. Det ble bestilt en [kartlegging av ras, skred og flom langs bekkedrag i Halden](#), og eksisterende rapporter om grunnforhold ble registrert og digitaliser og lagt inn i [NADAG](#). Kunnskapen ble tilgjengelig i løpet av planarbeidet, og er brukt i som grunnlag for konsekvensutredninger.

I kapittel 5 «Risiko- og sårbarhetsanalyse og klimatilpasning» i dokumentet [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#) er mulige uønskede hendelser identifisert for hvert utbyggingsområde, og det er gjort en vurdering av risiko og sårbarhet for de nye utbyggingsområdene.

Kapittel 1 i [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#) beskriver hvilke uønskede hendelser som blir vurdert for de foreslåtte utbyggingsarealene. Tema «forurensning» og «Samfunnssikkerhet/ beredskap – fareområder» er de viktigste for vurdering av risiko og sårbarhet, kilder og vurderingskriterier er derfor gjengitt under (tabell 1). For kilder og kriterier for øvrige utredningstema, se konsekvensutredningens metodekapittel.

TABELL 1 TEMA OG VURDERINGSKRITERIER, HENTET FRA KONSEKVENsutREDNING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Forurensning Dette temaet omfatter støy fra hovedvei. I tillegg vurderes om tiltaket berører forurenset grunn samt luftforurensning fra vei eller virksomhet. Videre skal tiltakets eventuelle påvirkning på omgivelsene mht. forurensning vurderes, blant annet økt støy, fare for avrenning til vassdrag ol. <i>Kilder: Databasen Grunnforurensning (https://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/), Støyvarselkart for Østfold – SVRØ (http://vegvesen.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=f27998dde0a74cfaaacb747247236be8), Luftsonkart for Halden, 2015 V1 (http://www.luftkvalitet-nbv.no/)</i>			
Forurensning Støy, grunn-, luft- og vann-forurensning.	Området er ikke utsatt for forurensning. Tiltaket utgjør ikke selv fare for forurensning.	Området ligger på grensen til eller innenfor gul luftforurensnings- og støysone eller i nærheten av registrert forurensning. Tiltaket utsetter omgivelsene for forurensningsfare. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Området ligger innenfor rød luftforurensnings- og støysone eller registrert forurensning. Og/eller tiltaket utgjør selv en stor forurensningsfare. Avbøtende tiltak vil ha liten/ingen effekt.
Samfunnssikkerhet, beredskap – fareområder (Naturfare, ulykker og beredskap) Temaet omfatter synliggjøring og vurdering i forhold til ras/skred, flom og havnivåstigning, høyspenningsanlegg, brann- og eksplosjonsfare samt skytebane. Mht. beredskap er det kun kommentert om det er kun en adkomstvei til området. Radongass er ikke vurdert. Radon håndteres i byggesaker iht. TEK 17. <i>Kilder: NVE-atlas m. oversikt over: kvikkleireområder, aktsomhetsområder for flom, skred i bratt terreng, jord- og flomskred, fjellskred, snøskred og steinsprang samt utbygd nettanlegg (høyspent). Nasjonal løsmassedatabase – NGU.</i>			

Samfunnssikkerhet/beredskap - fareområder <ul style="list-style-type: none"> • Naturfare, ulykker og beredskap • Ras/skred • Flom og havnivåstign. • Høyspennings-anlegg • Brann- og eksplosjonsfare • Skytebane • Adkomst – kun en vei inn? 	Området berører ikke av aktsomhets-/fareområder	Området influeres i noen grad av aktsomhets-/fareområder. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Området influeres i vesentlig grad av aktsomhets-/fareområder. Avbøtende tiltak vil ha begrenset/liten effekt.
--	---	---	--

Under tema brann- og eksplosjonsfare har det blitt undersøkt om utbyggingsområdet ligger i nærheten av industri eller annen virksomhet med økt brann- eller eksplosjonsfare. Når det gjelder potensiell skogbrann ligger ingen av de nye feltene inn mot de store sammenhengende skogstrukturene. Generelt vil det være enklere å slokke en brann i et mindre område. Kommunen har et samarbeid med statsforvalteren om et skogbrannfly som er ute og speider i tørre perioder. Det er også erfaring med slokking fra helikopter, og relativt god tilgang på vann med mange innsjøer, Femsjøen og fjorden.

For tema adkomst har det for hvert område blitt undersøkt om det er mer enn en vei inn. Hvis det kun er én adkomstvei er det kommentert.

De hendelsestypene som er vurdert til å ha beslutningsrelevant betydning for hvert enkeltområde, er kommentert i konsekvensutredningen av enkeltområder.

Utvalg av hendelsene/temaene er gjort ut fra hva som erfaringsmessig er mest relevant og/eller utfordrende i Halden, og som er vurdert beslutningsrelevante til kommuneplannivået. Andre aktuelle ROS-temaer, som f.eks. forurensning og støy, inngår i KU-vurderingene for hvert enkelt nytt område som er tatt inn i planforslaget. KU- for enkeltområder omfatter også f.eks. vurderinger mht. trygg skolevei.

Hvilke hendelser som er vurdert å gi risiko og sårbarhet for det enkelte utbyggingsarealet, er beskrevet i tilknytning til hvert areal i dokumentene [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapets vedtak av 25.03.21](#) , [KU – ikke medtatte enkeltområder – 15.03.2021, rev. 26.03.2021, Delrapport masseuttak og deponier 16.03.2021](#), og i [Delrapport Sponvika 20022019](#)

Vurdere risiko og sårbarhet

Som påpekt i veilederen «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» finnes det flere ulike metoder for ROS-analyser. Vi har valgt å integrere ROS-vurderingene i konsekvensutredningsdokumentet, og følge systematikken og skala for vurdering av konsekvens som er beskrevet kapittel 1 i [konsekvensutredningen](#). Som anbefalt i veileder er vurderinger av hensyn til naturmangfold og kulturmiljø og andre tema gjort som del av konsekvensutredningen av hvert enkelt utbyggingsområde.

Innledningsvis ble det gjort en vurdering av risiko og sårbarhet som resulterte i at det ble bestilt risiko- og sårbarhetsvurderinger av skred og flom, og grunnforhold, dokumentert i rapporten [Sikkerhet og risiko langs bekkedrag i Halden](#) og i [NADAG-nasjonal database for grunnundersøkelser](#). Disse utredningene har vært underlag for vurderinger av enkeltområder.

Risiko og sårbarhet i hvert enkelt nytt utbyggingsområde er vurdert som del av [konsekvensutredningen](#), i kapittel 8 «konsekvensutredning av enkeltområder». Der utbygging er vurdert å kunne gi endringer i risiko- og sårbarhetsforhold, er det omtalt i punktet om samfunnssikkerhet og beredskap og i den samlede konsekvensvurderingen for hvert enkelt utbyggingsforslag. I tillegg er ROS for enkeltområder vurdert i [KU – ikke medtatte enkeltområder – 15.03.2021, rev. 26.03.2021, Delrapport masseuttak og deponier 16.03.2021, Delrapport Sponvika 20022019](#)

Samlet konsekvens, og samlet risiko og sårbarhet, er beskrevet i kapittel 5 «Risiko og sårbarhetsanalyse og klimatilpasning» i [konsekvensutredningen](#) og i kapittel 7.10 i [Planbeskrivelse for kommuneplanens arealdel 2021-2050 etter formannskapets vedtak](#).

Før ferdigstilling er alle deler av konsekvensutredningene, inkludert vurderingene av risiko og sårbarhet, behandlet av en tverrfaglig gruppe i kommuneadministrasjonen.

Identifisere tiltak for å redusere risiko og sårbarhet

I planarbeidet er det gjort mange tiltak på ulike nivå for å redusere risiko og sårbarhet.

Det er foreslått endring av eksisterende og i tillegg nye hensynssoner for å redusere risiko og sårbarhet. Vurderingene som er gjort, og kildene til hensynssonene er beskrevet i dokumentet [Hensynssoner i kommuneplanens arealdel. Underlag til høringsdokument FO 25.03.2021](#), se spesielt kapitlene 2.1 og 2.2.

I flere tilfeller er endring i arealformål et tiltak for å redusere risiko og sårbarhet. Et eksempel er boligområdene (B24 og B11) i kommuneplan 2011, som i kommuneplanforslaget 2021 er foreslått tilbakeført til formål LNF (L8 og L7). Hovedårsaken til forslaget om å ikke bygge ut disse arealene er de dårlige grunnforholdene som er identifisert i området.

En rekke av bestemmelsene og retningslinjene i kommuneplanforslaget er utformet for å redusere risiko og sårbarhet. Noen er nye i dette planforslaget, andre er justerte. I [Planbestemmelser høringsutkast etter formannskapetets vedtak 25.03.2021](#) viser vi spesielt til kapitlene 6, 7, 8 og 10. Begrunnelsen for disse bestemmelsene er blant annet beskrevet i kapittel 5 i konsekvensutredningen og i notat angående hensynssoner.

Der vurdering av samfunnssikkerhet i [konsekvensutredningen](#), [Delrapport masseuttak og deponier 16.03.2021](#), og [Delrapport Sponvika 20022019](#) har identifisert behov for tiltak for et enkeltområde foreslått til ny utbygging, er behovet for tiltak beskrevet under tema samfunnssikkerhet eller forurensing, og i samlet konsekvens for det enkelte området.

Dokumentere analysen og hvordan den påvirker planforslaget

Dokumentasjon av analysene er fordelt på flere dokumenter:

- Oppsummerende i dette notatet
- Overordnede føringer og kilder som er lagt til grunn er beskrevet i kapittel 2 i [vedtatt planprogram for kommuneplanens arealdel](#).
- Kartlegginger i tidlig fase i planarbeidet er dokumentert i rapporten [Sikkerhet og risiko langs bekkedrag i Halden](#) og i [NADAG-nasjonal database for grunnundersøkelser](#).
- Kilder brukt i grunnlag for grovkornet, innledende vurdering av alle arealinnspill er listet opp i dokumentet [Vurdering av innspill jf arealføringer i kommuneplanens samfunnsdel](#)
- Metodebeskrivelse og vurderinger av enkeltområder, samt samlet vurdering, finnes i [Samlet KU Rev 06.04.21 etter formannskapetets vedtak av 25.03.21](#).
- Utredning av enkeltområder i tillegg gjort som del av konsekvensutredning i disse dokumentene:
  - [KU – ikke medtatte enkeltområder – 15.03.2021, rev. 26.03.2021](#),
  - [Delrapport masseuttak og deponier 16.03.2021](#)
  - [Delrapport Sponvika 20022019](#)
- Analyse og vurderinger og tiltak knyttet til hensynssoner kan leses i dokumentet [Hensynssoner i kommuneplanens arealdel. Underlag til høringsdokument FO 25.03.2021](#)
- Beskrivelse av planen som helhet, og en kort oppsummering av ROS-vurderinger for planen kan leses i [Planbeskrivelse for kommuneplanens arealdel 2021-2050 etter formannskapetets vedtak](#)
- Tiltak i form av planbestemmelser er dokumentert i [Planbestemmelser høringsutkast etter formannskapetets vedtak 25.03.2021](#)

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		21.10.2021

Kommuneplanens arealdel - mekling på innsigelser

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet som kommuneplanutvalg vedtar å gå i mekling med Statsforvalter for Oslo og Viken på arealinnsigelser gitt av Statsforvalter og Viken fylkeskommune, og innsigelse på byggegrense mot sjø som er gitt på forslag til «Halden - kommuneplanens arealdel 2021 – 2033».

Formannskapet ber også om at innsigelse gitt av Kystverket løses gjennom mekling. Fiskeridirektoratet bes delta i denne meklingen.

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

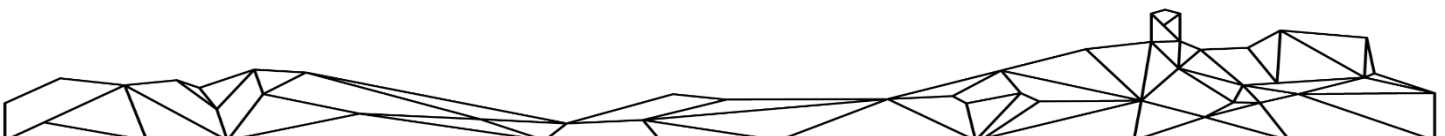
Forslaget til kommuneplanens arealdel har vært lagt ut på høring og det har kommet inn 164 høringsuttalelser til den utlagte planen.

Disse kan deles inn i ulike kategorier.

1. Offentlige myndigheter/organers uttalelser til planen	20 stk.
2. Miljøorganisasjoners uttalelse til planen	3 stk.
3. Private konkrete innspill til planforslaget – arealformål	94 stk.
4. Generelle kommentarer til planen eller større områder i planen.	26 stk.
5. Generelle innspill som kom i løpet av planprosessen som har karakter av høringsinnspill.	21 stk.

Totalt kan en anslå at antall konkrete innspill omfatter om lag 250 - 270 forhold. Som omtales.

Kommunedirektøren er i prosess med høringsuttalelsene og vil forelegge et samlet dokument med håndtering av uttalelsene til formannskapets behandling av planen etter høring. Mandatet til styringsgruppen er at denne kan komme med anbefaling til håndtering av uttalelsene til formannskapets behandling. Kommunedirektøren vil sende ut sin anbefaling til formannskapet behandling til styringsgruppen, som kan komme med sine kommentarer til denne som legges fram for formannskapets behandling.

Styringsgruppen hadde møte 25. august og det var enighet om at denne kommer ikke sammen før kommunedirektørens forslag til håndtering foreligger.

Hva aktualiserer saken?

Statsforvalteren som koordinerer statlige myndigheters høringsuttalelser og Viken fylkeskommune har kommet med omfattende tilbakemeldinger på planarbeidet med faglige råd og innsigelser. Innsigelsene medfører at kommunestyret ikke kan egengodkjenne planen før innsigelsene er løst.

Dette kan gjøres ved å ta innsigelsene til følge og rette opp planen i tråd med innsigelsene, eller gå i dialog (mekling) på innsigelsene med myndighet som har gitt innsigelse.

For å komme videre i arbeidet med uttalelser til planen har kommunedirektøren behov for å få avklart med politisk myndighet om det er interesse for å mekle på innsigelsene.

Statsforvalteren i Oslo og Viken fremmet følgende innsigelser:

1. Innsigelse til planforslaget for mangelfull ivaretagelse av samfunnssikkerhet. Lovens vilkår om risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til § 4-3 i plan og bygningsloven er ikke oppfylt.
2. Innsigelser til følgende foreslåtte utbyggingsområder:
  - Innspillene B7, B10 og B12 Hovsveien
  - Innspill B14 Svalerødmyra
  - Innspill BN6 Saugbrugs nordøst
3. Innsigelse til at det generelle byggeforbudet i 100-metersbeltet til sjøen er opphevet ved innføring av funksjonelle byggegrenser på arealkartet, jf. bestemmelse 8.1.1 om byggeforbud og byggegrense mot sjø og vassdrag

Kystverket fremmet følgende innsigelse:

4. Innsigelse til kommuneplanens bestemmelse pkt. 9.7.1 for bruk og vern av sjø og vassdrag, da bestemmelsen er i konflikt med sikkerhet og fremkommelighet i farleden, herunder sjømerkeprosjektet og planlegging av farledsprosjektet.

Viken fylkeskommune fremmer innsigelse til følgende utbyggingsområder:

5. Boligområde B8 Måstad (12 daa). Viken fremmer innsigelse til endring fra LNF-formål til boliger på B8 Måstad, med bakgrunn i at regional planretningslinje om omdisponering av dyrka mark skal reduseres til et minimum (1.13.4), samt begrunnet med konflikt med bolig-, areal- og transportprinsippet, forankret i Fylkesplan for Østfold, Spredt utbygging (1.13), samt Vikens vedtatte planstrategi.
6. Boligområde B14 Svalerødmyra (54 daa). Viken fremmer innsigelse til endring fra LNF-formål til boligformål begrunnet med konflikt med bolig-, areal- og transportprinsippet, forankret i Fylkesplan for Østfold, Spredt utbygging (1.13), samt Vikens vedtatte planstrategi.
7. Næringsområde BN6 Saugbrugs nordøst (54 daa). Viken fylkeskommune fremmer innsigelse til endring fra grønnstruktur til industri, begrunnet i retningslinje 1.2.1 Fortetting og transformasjon i eldre bolig- og næringsområder. Utbygging av industri vil kreve betydelige terrenginngrep i et område som ligger innenfor hensynssone landskap H550 i gjeldende kommuneplan. I fylkesplan for Østfold er området definert som et verdifullt kulturlandskap og området inneholder en viktig naturtype (F13) - Tistedal edelløvskog av nasjonal verdi. Viken fylkeskommune anerkjenner betydningen av næring og arbeidsplasser, og Saugbrugs rolle som hjørnesteinsbedrift i Halden. Fylkeskommunen skal vekte flere kryssende samfunnshensyn, som næringsutvikling og verdiskaping, miljø og kulturminneverdier.

Dette er krevende avveininger. Fylkeskommunen mener at hensynet til industri- og næringsutvikling ikke er godt nok belyst for at de skal kunne veie tyngre enn hensynene til naturmangfold, kulturmiljø og kulturlandskap, friluftsliv og grønnstruktur. Fylkeskommunen mener det er vesentlig at kommunen i tett samarbeid med fylkeskommunen kan komme fram til gode løsninger for fremtiden.

I tillegg ligger det varsel fra fiskeridirektoratet om at de vil legge inn en innsigelse hvis kommunen etterkommer innsigelsen fra Kystverket.

Saksopplysninger

Statsforvalteren har kommet med 3 innsigelser, der en er på manglende dokumentasjon (ROS), en på fem framtidige utbyggingsområder og en på byggegrense mot sjø.

Innsigelsen på ROS arbeider kommunedirektøren med og har klargjort hvordan kommunen har arbeidet med ROS problematikken i planen. Dette er en prosess som ikke egner seg for mekling, men må avklares administrativt mellom kommunen og Statsforvalteren. Dette er i prosess.

For de andre to innsigelsene er det mere opplagte «meklingstemaer» som bør løftes til en mekling. Statsforvalteren har varslet innsigelse til 5 arealformål. Der 4 er boligformål og et næringsformål. Den siste innsigelsen er håndtering av byggesone i byggeforbudet innenfor 100 m beltet.

Innsigelsen fra Kystverket er en innsigelse som «henger sammen» med framtidig utbedring av farled i Ringdalsfjorden. Det problematiske med denne innsigelsen er at ved innfrielse vil den medføre ny innsigelse fra Fiskeridirektoratet. Dette er noe vi må finne ut av gjennom mekling da forholdet som Kystverket tar opp er i interesse for kommunen å løse, for å legge til rette for viktig industriutvikling.

Viken fylkeskommune har tre innsigelser som er arealformål og egnet som meklingstema.

Vurderinger

Beskrivelse av løsningsalternativer

Kommunedirektøren har vurdert at det er der behov for å gå i mekling med Statsforvalteren og Viken fylkeskommune på arealinnspillene og Kystverkets innsigelse for å komme videre med den administrative håndteringen av de ulike uttalelsene til planen.

Arealinnspillene utgjør 96 da for framtidige boligformål og 54 da næringsareal. Begrunnelsen for innsigelse er fortetting og behov for arealer til framtidig boligformål, og behovet for næringsarealer opp mot naturverdier.

Med de innstramminger som planen legger opp til i forhold til framtidig boligarealer og føringer for fortetting i bebygde områder ser kommunedirektøren det nødvendig å mekle på innsigelser til arealinnspill. Utfallet av mekling vil ha stor føring for kommunedirektørens anbefalinger på videre behandling av høringsuttalelser og planbehandling.

For byggesone i 100 m beltet har en i planarbeidet benyttet «Veileder for fastsetting av byggegrense i 100-metersbeltet i Vestfold» som er en del av regional plan for Vestfold fylkeskommune som mal. Dette er en veileder som Statsforvalteren for en fylkeskommune har godkjent. Vår intensjon i planarbeidet har vært å legge til rette for redusert dispensasjonsbehandling i strandsonen og derfor benyttet samme metodikk som i Vestfold, som er et naturlig område å sammenligne seg med.

Politisk kan en velge å velge å imøtekomme innsigelsene ved å ta ut arealinnspillene de er innsigelse på, ig ikke tegne inn byggesone i 100 metersbeltet. Dette vil medføre at det da bare gjenstår innsigelse på ROS og Kystverkets innsigelse. ROS er noe som avklares

administrativt i første omgang, mens Kystverkets innsigelse vil medføre dialog og evt mekling. Dette alternativet kan betegnes som et 0-alternativ.

Mekling

Mekling som del av kommuneplanprosessen vil si at politisk nivå i kommunen møter fylkesmannen som leder meklingen. Fra kommunen møter ordfører som er kommunens formelle rettslige representant jfr. Kommunelovens §6-1, sammen med kommunedirektøren.

Andre forhold

Halden kommune har i påvente av rullering av kommuneplanen utsatt behandling av en rekke reguleringsplaner. Disse er satt på vent da de på en eller annen grunn er i konflikt med retningen som rulleringen av kommuneplanen viser. Utsettelsen er til kommuneplanen er vedtatt. Ved langvarig forhandlinger bør kommunestyret vurdere å iverksette behandling av utsatte reguleringsplaner, selv om disse strider mot retning i ny kommuneplan.

Konklusjon og anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler at det bes om mekling på innsigelser til kommuneplanen og ber om dato for mekling.

Saksbehandler: Espen Sørås

Utsendte vedlegg

- 1 Kommentar til Kystverkets uttalelse med innsigelse til kommuneplanens arealdel 2021-2033 - Halden kommune - Viken (3922944).pdf
- 2 Halden – statlig samordnet høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel 2021 - 2033.pdf
- 3 Statsforvalteren i Oslo og Vikens uttalelse med innsigelser datert 05062021.pdf
- 4 Kystverkets uttalelse med innsigelse datert 07062021.pdf
- 5 NVEs uttalelse til kommuneplanens arealdel i Halden kommune 2021 – 2050.PDF
- 6 Halden kommune – Forslag til kommuneplanens arealdel 2021 – 2050 - Høring og offentlig ettersyn - Bane NORs uttalelse .PDF
- 7 Høringsuttalelse - Kommuneplanens arealdel 2021-2033 - Halden kommune (2)
- 8 endelig-versjon-17-09-2014-veileder-om-fastsetting-av-byggegrenser--i-100

Medsaksbehandlere

Navn:

Adm.enhet:

Bidrag til saken:

KYSTVERKET

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.:	Vår ref	Arkiv nr	Saksbehandler	Dato
	2021/4953-3		Aase Kristin Eikenæs Marthinsen	07.06.2021

Samordning av uttalelse til offentlig ettersyn - INNSIGELSE til kommuneplanens arealdel 2021-2033 - Halden kommune - Viken fylke

Kystverket viser til brev av 12.04.2021 vedrørende høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel 2021-2050 i Halden kommune. Vi viser videre til vårt brev av 14.08.2018 til oppstart av planarbeidet. Kystverket har fått utsatt frist for å komme med uttalelse til planen.

Kystverket fremmer innsigelse til kommuneplanens bestemmelse pkt. 9.7.1 for bruk og vern av sjø og vassdrag, da bestemmelsen er i konflikt med sikkerhet og fremkommelighet i farleden, herunder sjømerkeprosjektet og planlegging av farledsprosjektet. Kystverket har videre faglige råd knyttet til arealformål i sjø samt bestemmelser om navigasjonsinnretninger og ferdsel.

Nærmere begrunnelse for Kystverkets innsigelse gjøres rede for i saksutredningen.

Grunnlaget for Kystverkets engasjement i planarbeidet

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Vi tar ansvar for sjøveien og produserer viktige fellesgoder for samfunnet. Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippsamfunnet. Samferdselsdepartementet har gitt Kystverket i oppdrag å bidra til å utvikle et helhetlig transportsystem.

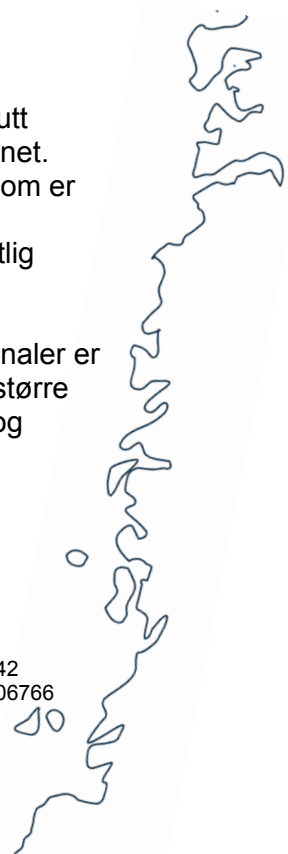
Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten, og for at norske bedrifter kan inngå i større handels- og produksjonsnettverk, og for at personer skal komme seg mellom hjem og arbeidssted.

Styrende dokumenter er bl.a.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

- Havne- og farvannsloven
- Prop. 86 L om havne- og farvannsloven
- Nasjonal transportplan (NTP) 2018–2029
- Regjeringens forslag til NTP 2022-2033
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Ny havne- og farvannslov trådte i kraft 01.01.2020. I havne- og farvannsloven § 1 står følgende:

Loven skal fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv. Loven skal ivareta nasjonale forsvars- og beredskapsinteresser

Det er uttrykt en ambisjon om at mer gods skal transporteres på sjø og bane, bl.a. gjennom NTP 2018–2029.

I regjeringens «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging», vedtatt ved kongelig resolusjon 14.05.2019, står det bl.a. følgende:

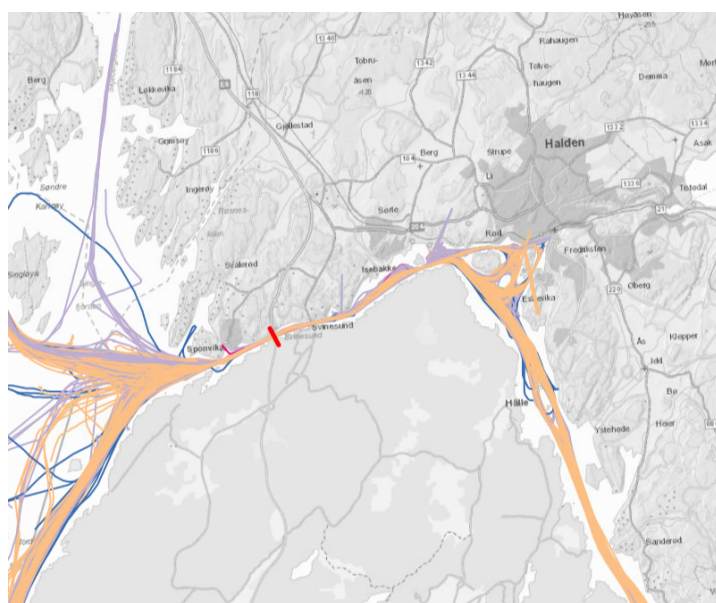
Det er viktig at egnede arealer til effektive logistikknutepunkter som godsterminaler og havner avklares i plan, gjennom samarbeid mellom kommuner og statlige fagmyndigheter. Farleder for skipstrafikken inngår i disse avklaringene.

Planarbeidet i Halden kommune har konsekvenser for sjøtransportens rammevilkår, og Kystverket har da rett og plikt til å delta i planleggingen, jf. plan- og bygningsloven § 3-2 tredje ledd.

Kystverkets innspill

Seilingsforholdene til Halden og Kystverkets farledsprosjekt

I Halden er det betydelig godstrafikk. Nedenfor vises et kartutsnitt fra Kystdatahuset med AIS- data for fartøy mindre enn 24 meter i perioden jan 2018 – jan 2021. Lasteskip og offshorefartøy/spesialfartøy dominerer.

Innseilinga til Halden er smal og trang, og svært krevende å navigere i. Strømmen i området er normalt på 2-3 knop, men kan komme opp mot 5-6 knop på det meste. Det som gjør seilasen særdeles utfordrende er at strømmen ikke følger leia naturlig som man seiler. På enkelte steder som ved Svinesund og Bjellvarpet kan strømmen avvike med 45 grader på seilingsretningen, og ved Skansen er strømmen i rotasjon. Fartøy med 160 m lengde, 32 m bredde og 6,5 m dypgående vil i de smaleste partiene ha en tilgjengelig seilingsbredde på kun 3-4 m på hver side. Tilgjengelig dybde varierer sterkt, det samme gjør strømmen. Området er ansett som et høyrisiko-område, der faren for grunnstøting med påfølgende oljeutslipp anses som stor.

Det er behov for å utbedre farleden til Halden for å øke sikkerheten og tilgjengeligheten for næringen i Halden, spesielt Nexans og Norske Skog Saugbruks. Mulig farvannstiltak i innseilingen til Halden omfatter fjerning av topper på flere grunner eller terskler i Iddefjorden. Videre vil det være behov for nymerking av farleden. Tiltaket vil bedre fremkommeligheten og sikkerheten for seilas gjennom fjorden, herunder med redusert fare for grunnstøtinger og oljeutslipp. Det aktuelle prosjektet forutsetter tillatelser fra både norske og svenske myndigheter, da tiltaket innebærer inngrep på begge sider av grensen.

Det er gjennomført samfunnsøkonomiske analyser for tiltaket på norsk og svensk side. Fordelingsanalysen viser at den største nytten tilfaller Norge, som har en betydelig godstrafikk i området og en industri i Halden som får nytte av tiltakene gjennom lavere logistikk-kostnader og redusert ulykkesrisiko. Tiltaket har en beregnet positiv netto nytte på 517 millioner norske kroner for Norge og 149 millioner svenske kroner for Sverige.

I regjeringens forslag til NTP 2022-2033 inngår prosjektet i kategorien «mindre farvannstiltak». Regjeringen har lagt til grunn 2,5 mrd. kroner til mindre farvannstiltak i planperioden, og Kystverket er satt til å vurdere hvilke tiltak som bør gjennomføres og når de gjennomføres. Det forutsettes at tiltakene med høyest netto nytte prioriteres. Basert på regjeringens forslag til NTP planlegger Kystverket å gjennomføre Innseiling Halden i første seksårsperiode.

Kommuneplanens bestemmelser om tiltak i sjø

I vårt brev av 14.08.2018 til oppstart av planarbeidet, gjorde vi oppmerksom på at det i Halden er registrert både hovedled og biled, og at det ikke måtte legges til rette for tiltak som kunne svekke sikkerheten eller fremkommeligheten i farledene. Videre viste vi til det pågår utredningsarbeid knytte til planlegging av farledsutdypingen.

Kystverket registrerer at planbeskrivelsen bl.a. viser til Nexans planlagte utvidelse, og at tilrettelegging for sikring av farled blir vesentlig bidrag for å sikre denne bedriftens konkurransekraft framover.

Videre står det følgende i planbeskrivelsen (side 59):

Farleden er opprettholdt uendret i planen. Arbeidet med utbedring av farled mellom havna og Singlefjorden har høy prioritet. Når utredningsarbeidet på tilrettelegging av farleden foreligger, vil det bli avklart hvilket plannivå tiltak vil kreve. Halden kommune vil bidra til at slik planlegging starter raskt etter at utredning foreligger.

Foruten farledsprosjektet, planlegges det også nymerking av farleden inn til Halden. Merkeprosjektet er planlagt gjennomført uavhengig av farledsprosjektet.

I plankartet er sjøområdet i Halden kommune i all hovedsak avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende bestemmelser, jf. pkt. 9.7.1:

Det må ikke gjennomføres tiltak som kan endre bunn og bunnforholdene eller områdets naturverdi eller friluftsverdi, herunder graving, sprengning, mudring, utfylling eller andre tiltak med konsekvenser for vannflate, vannsøyle eller sjøbunn.

Etter Kystverkets vurdering, vil overnevnte bestemmelse være i konflikt med sikkerhet og fremkommelighet i farleden, herunder sjømerkeprosjektet og planlegging av farledsprosjektet. På dette grunnlag fremmer Kystverket innsigelse til bestemmelsen pkt. 9.7.1. Innsigelsen kan trekkes dersom det i planbestemmelsen gis et unntak for merkeprosjektet og utdypningen av farleden, alternativt at bestemmelsen i sin helhet tas ut.

Havn og virksomheter med nærhet til havn

Havner og havneterminaler er viktige bindeledd mellom land og hav, og for folk og næringstransporten langs kysten. Sjøtransport er avhengig av at havner er effektive og tilgjengelige for brukere som har behov for sjøtransport. I dette ligger det også et behov for areal til lasting, lossing og lagring, samt terminaler for ulike formål. Det er også viktig at sjøtransporten sikres tilstrekkelig manøvreringsareal rundt aktuell terminal/kaianlegg.

Effektiv havnevirksomhet er avhengig av en rekke faktorer, bl.a. arealtilgang, tilknytning til overordnet infrastruktur og kontinuerlig helårsdrift (24/7). Vi minner om at god og effektiv tilførselsvei til havnene må sikres for å ivareta havnenes funksjon. Kommunen må gjennom sitt arbeid med arealplaner sikre det maritime næringslivet tilgang til tilstrekkelige næringsarealer med sjøtilgang. Også slike areal må ha god og effektiv tilførselsvei.

Innenfor planområdet ligger det flere private havneanlegg, bl.a. Nexans og Saubrugs. Det planlegges utvidelse av nevnte virksomheter. Det er viktig at virksomheter som er avhengig av havn har muligheter til å drive sikkert og effektivt.

Havne- og havnerelatert drift medfører ulike typer støy gjennom døgnet. Kystverket erfarer fra andre steder i landet at støy fra havnevirksomhet og havnerelatert industrivirksomhet er en utfordring for nærliggende områder med støyømfintlig bebyggelse. I den forbindelse må boliger og annen støyømfintlig bebyggelse legges i god avstand til havne- og næringsområder slik at det ikke oppstår konflikter knyttet til støy, brukstid mv, og at havnas/industriens muligheter til å utvide sin virksomhet, ikke begrenses.

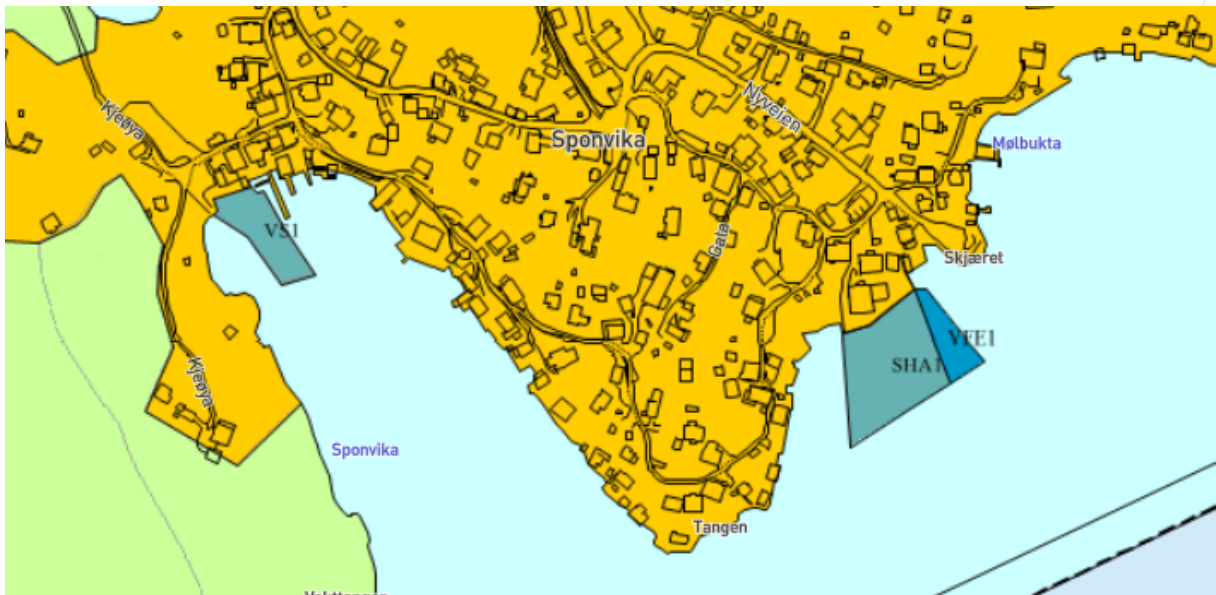
Navigasjonsinnretninger

For å sikre trygg og sikker ferdsel i farvannet er navigasjonsinstallasjoner av vesentlig betydning. Kystverket har et overordnet ansvar for fyrlykter, overetter, staker, jernstenger m.m. i kommunen. Det må ikke planlegges arealbruk som kan komme i konflikt med navigasjonsveiledning i farvannet. Det er spesielt viktig at det ikke planlegges tiltak som kan skjerme for seilingssektorene fra fyrlyktene.

Kystverket har flere steder prosjekter knyttet til nymerking av farvannet, der formålet er å oppgradere farvannet til dagens standard og øke sikkerheten og fremkommeligheten ved dag- og nattseilas samt ved dårlig vær. Nymerkingen medfører også overgang fra bruk av sjøkabler til solcelledrift, i tillegg til redusert behov for drift og vedlikehold av navigasjonsinnretningene.

Det er viktig at det i plan legges til rette for nødvendig nyetablering, flytting, fjerning og vedlikehold mv. av navigasjonsinnretninger langs kysten. Fjerning eller flytting av navigasjonsinstallasjoner kan være aktuelt hvis de vil kunne utgjøre en sjøsikkerhetsmessig risiko dersom de blir stående. Vi kan ikke se at vårt innspill i brev av 14.08.2021 om å ta inn en bestemmelse knyttet til navigasjonsinnretninger er tatt inn. Vi ber igjen om at følgende bestemmelse tas inn: *Vedlikehold, fjerning og nyetablering av navigasjonsinnretninger innenfor planområdet er tillatt, jf. pbl. § 1-8 og § 11-11 nr. 4.* Vi legger til grunn at det ikke vil være plankrav for navigasjonsinnretninger. Videre må ikke hensynssoner for kulturmiljø, landskap og friluftsliv være til hinder for Kystverkets sjømerkeprosjekt. Kystverket foreslår at følgende tas inn: *Innenfor hensynssonene for kulturmiljø, landskap og friluftsliv tillates vedlikehold, fjerning og nyetablering av navigasjonsinnretninger i planområdet.* Etablering av navigasjonsinnretninger er for øvrig unntatt reglene i pbl kap 20 – 25, jf. byggesaksforskriften § 4-3 andre ledd bokstav c.

Merknader til plankartet og bestemmelsene

Kystverket registrerer at det foretatt noen endringer av arealformål i Sponvika. I den forbindelse vises det til *delrapport 20.02.2019 Formålsendringer for sjøarealer i Sponvika.*

I Sponvika er det i plankartet avsatt et område til havn, SHA1, med tilhørende bestemmelse pkt. 9.2.2:

For områder omfattet av formålet 2040 Havn i Sponvika skal fremkommelighet og arealdisponering for nyttefartøy prioriteres foran fritidsfartøy. Et viktig formål med området er havneassistanse inkludert beredskap og støtte for brannvesenet, politi, redningstjeneste o.l.

Ifølge telefonsamtale med saksbehandler i kommunen er hensikten å ivareta havnevirksomheten i området, og at det ikke legges til rette for noen tiltak i sjø. Etter Kystverkets vurdering er bruken av formålet «havn» i områder hvor det ikke planlegges utfylling, misvisende. Vi gir faglig råd om å endre arealformålet til et arealformål som er i tråd med intensjonen. Dette kan f.eks. være havneområde i sjø. I den forbindelse kan kommunen vurdere om område vist som ferdsel, VFE1, skal inngå i endret arealformål.

Videre er det i plankartet avsatt et området til småbåthavn, VS1, der hensikten er å ivareta atkomst i sjø for fylling av drivstoff og utsetting av båter, jf. telefonsamtale med saksbehandler i kommunen. Kystverket gir faglig råd om endre arealformålet slik at det er i tråd med kommunens ønske. Dette kan f.eks. være havneområde i sjø.

I forslag til bestemmelser pkt. 9.7.2 for områder avsatt til ferdsel står det følgende:

I områder avsatt til ferdsel er tiltak som hindrer ferdsel ikke tillatt. Dette er likevel ikke til hinder for utlegging av sjøledning for vann, avløp, strøm og telenett mv.

Etter Kystverkets vurdering er utlegging av sjøledninger og sjøkabler i områder avsatt til ferdsel prinsipielt uheldig, da dette vil svekke mulighetene for oppankring. Vi gir faglig råd om at andre punktum i bestemmelsen utgår.

Havne- og farvannsloven

Vi minner om at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller framkommeligheten i sjø krever tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14. Det er Kystverket som skal vurdere og eventuelt gi tillatelse til tiltak i hoved- og biled, mens kommunal havnemyndighet behandler tiltak i kommunens sjøområde. Tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller framkommeligheten i hoved- eller biled skal behandles av Kystverket.

Oppsummering

Kystverket fremmer innsigelse til bestemmelsen pkt. 9.7.1, da denne er i konflikt med sikkerhet og framkommelighet i farleden, herunder sjømerkeprosjektet og planlegging av farledsprosjektet. Innsigelsen kan trekkes dersom det i planbestemmelsen gis et unntak for merkeprosjektet og utdypningen av farleden, alternativt at bestemmelsen i sin helhet tas ut.

Kystverket har følgende planfaglig råd:

- Ta inn bestemmelser om navigasjonsinnretninger
- Endre arealformål i sjø ved Sponvika
- Endre bestemmelse pkt. 9.2.2 i tråd med endret arealformål i Sponvika
- Endre bestemmelse pkt. 9.7.2 om ferdsel

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Fiskeridirektoratet

Postboks 185 Sentrum

5804

BERGEN

Halden kommune
Att: Anneli Nesbakken
Postboks 150
1751 HALDEN

Kommentar til Kystverkets uttalelse med innsigelse til kommuneplanens arealdel 2021-2033 - Halden kommune - Viken

Vi viser til mottak av kopi av brev datert 7.6.2021 fra Kystverket, hvor Kystverket fremmer innsigelse til kommuneplanens bestemmelse pkt. 9.7.1 for bruk og vern av sjø og vassdrag, da bestemmelsen er i konflikt med sikkerhet og fremkommelighet i farleden, herunder sjømerkeprosjektet og planlegging av farledsprosjektet.

Kystverket er åpne for å trekke innsigelsen dersom det i planbestemmelsen gis et unntak for merkeprosjektet og utdypningen av farleden, alternativt at bestemmelsen i sin helhet tas ut.

Fiskeridirektoratet region Sør er ikke imot at større og særlig viktige samfunnstiltak, når de finnes påkrevet, slik som utdyping og merking av farled, kan sikres gjennomført med så smidig behandling som mulig. Således er vi enige i at det kan være behov for å endre eller tilpasse kommuneplanen på det aktuelle punkt.

Fiskeridirektoratet region Sør er derimot sterkt imot å ta bestemmelsen om at: *«Det må ikke gjennomføres tiltak som kan endre bunn og bunnforholdene eller områdets naturverdi eller friluftsverdi, herunder graving, sprengning, mudring, utfylling eller andre tiltak med konsekvenser for vannflate, vannsøyle eller sjøbunn.»* helt ut. Vi er opptatt av å sikre ivaretagelse av viktige fiskeri- og havbruksinteresser, deriblant hensynet til marine ressurser og marint miljø. Bestemmelsen 9.7.1 første ledd er svært viktig for tilstrekkelig ivaretagelse av ressursgrunnlaget for, og for effektiv gjennomføring av virksomhet i, yrkes- og fritidsfiskeriene.

Ved etablering og vedlikehold av nødvendige navigasjonsinnretninger er det videre også andre viktige sektorinteresser som skal ivaretas, slik at det ikke uten videre bør gis et generelt unntak. Dette gjelder minst like sterkt for farledsutbedringer. Slike unntak må forutsette at man foretar vurdering av øvrige viktige sektorinteresser. Sikker og effektiv

ferdsel i farleder er m.a.o. ikke alene, og videre neppe overordnet øvrige, viktige sektorinteresser i sjø.

Et enkelt utgangspunkt kan muligens være om man vurderer å inkludere ferdsl i 9.7.1 annet ledd, så lenge en tar tilbørlig hensyn til f.eks. viktige fiske- og naturområder, jf. pbl § 11-11 nr. 4. Men siden Kystverket her viser til bestemte prosjekter, pågående farleds- og merkeprosjekter i farleden inn til Halden, er antagelig andre løsninger mer nærliggende. Hvilke vurderinger av konsekvenser som er gjort i de nevnte farleds- og merkeprosjektene vil da være et viktig tema.

Vi ber uansett om at Halden kommune inkluderer Fiskeridirektoratet region Sør, dersom kommunen, i videre dialog med bl.a. Kystverket, vurderer å løse innsigelsen ved å ta bestemmelsen i sin helhet ut, eller uten videre å gi unntak, slik at vi har mulighet for grundigere vurderinger.

Med hilsen

Erik Ludvigsen
seksjonssjef

Knut Kristian Skjolden
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Halden kommune	Postboks 150	1751	HALDEN
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS

Kopi til:

Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
------------	---------------	------	---------

